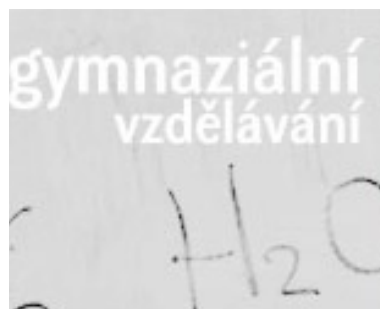

Obsah:

- aktuální příspěvky na rvp.cz
- aktuálně z Metodického portálu rvp.cz
- předškolní vzdělávání - aktuální informace
- základní vzdělávání - aktuální informace
- gymnaziální vzdělávání - aktuální informace
- digitální učební materiály - aktuální informace

strana 1
strana 2
strana 3
strana 4
strana 5
strana 6

Nad Prorodinným balíčkem s Asociací předškolní výchovy

Příspěvek, představující názor profesní organizace předškolní výchovy na problematiku prorodinného balíčku, je převzat z Učitelových novin.

► <http://www.rvp.cz/clanek/3071>

Za kamarády do Evropy

Autorka představuje integrovaný blok „Za kamarády do Evropy“, který byl realizován v rámci projektu Comenius, kdy se děti seznamovaly s partnerskými zeměmi a jejich zvyky.

► <http://www.rvp.cz/clanek/3070>

Jak vhodně využít projektovou metodu při přípravě školy v přírodě

Příspěvek představuje využití projektové metody při přípravě školy v přírodě. Plánování celého projektu se opírá o téma, které nabízí dětem seznámení s novým prostředím a získání neobvyklých prožitků ze společného života se zvířaty, především s koňmi.

► <http://www.rvp.cz/clanek/3079>

Kde zvířátka přezimují

Děti se prostřednictvím pohádky seznamují s pohádkovými postavami a živočichy.

► <http://www.rvp.cz/clanek/3083>

Jak přiblížit „kompetence“... aneb Kompetentní skřítkové

Text obsahuje motivační dopis pro děti nebo netradiční rodičovské sdružení. Forma dopisu zábavnou formou seznamuje se základními kompetencemi stylem velmi dobře srozumitelným pro děti (a tím samozřejmě i pro rodiče).

► <http://www.rvp.cz/clanek/3073>

Učíme se s pohádkou – Červená Karkulka

Příspěvek nabízí možnost, jak prožít „pohádkový den“ v první třídě.

► <http://www.rvp.cz/clanek/3075>

James Bond je zpět

Žáci vyhledávají a třídí hodnotící prvky a na základě této práce na čtyřech variantách jedné zprávy srovnávají různé autorské postoje. Následně vyhledávají obdobnou zprávu a sami vytvářejí různé varianty vyjadřující různé autorské postoje.

► <http://www.rvp.cz/clanek/3084>

Zkušenosti z projektu Partnerství škol

Několik postřehů a rad, jak se do projektu Partnerství škol zapojit, jak podpořit šance na získání grantu, a stručná informace o tom, jak se na projektu se zahraničními školami spolupracuje.

► <http://www.rvp.cz/clanek/3087>

Státy, státy, hýbejte se! Aneb regionální geografie trochu jinak.

Příspěvek se týká možnosti, jak učít žáky jednu z důležitých kompetencí v geografii – „umět seřadit“ podle vybraných kritérií určitá geografická data metodou vycházející primárně ze hry Škatule, škatule, hýbejte se!

► <http://www.rvp.cz/clanek/3060>

Jak si vyrobit sluneční článek

Sestrojení funkčního fotovoltaického článku s využitím přírodního barviva z ostružin.

► <http://www.rvp.cz/clanek/3077>

Halové jevy – téma pro nadané žáky

Pozorování halových efektů v atmosféře a jejich počítačová simulace.

► <http://www.rvp.cz/clanek/3080>

Jak na geologickou vycházku – tentokrát do Prokopského údolí

Několik návrhů, postřehů, jak přistoupit ke geologické vycházce do okolí školy. Tato konkrétní směruje do Prokopského údolí, ale struktura, jednotlivé postupy a přístupy jsou jistě využitelné i v jiných regionech.

► <http://www.rvp.cz/clanek/2855>

Putování po neznámé zemi

Pracovní list k celodenní projektové výuce pro 5. třídu na téma Egypt. Žáci si v něm zopakují učivo z českého jazyka a matematiky a procvičí si čtení s porozuměním. Součástí je práce na internetu a s encyklopediemi.

► <http://dum.rvp.cz/materialy/putovani-po-nezname-zemi.html>

Monsters

Soubor pěti listů na téma Monsters (popis částí lidského těla, opakování barev a přivlastňovacích zájmen his/her, vytváření množného čísla). Pro 4. – 5. ročník ZŠ.

► <http://dum.rvp.cz/materialy/monsters.html>

Velká čísla

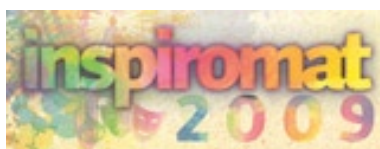
Pracovní listy pro zavedení oboru přirozených čísel do milionu a přes milion. Obsahují zápis čísel, rozklady čísel v desítkové soustavě, čísla před a za, číselné řady.

► <http://dum.rvp.cz/materialy/velka-cisla.html>

Jak Honza chytré porazil draka

Aktivita na rozvoj čtenářské gramotnosti. Žáci pracují s výchozím textem, vyhledávají a analyzují, srovnávají a hodnotí.

► <http://dum.rvp.cz/materialy/jak-honza-chytre-porazil-draka.html>

„Dha. Dha. Ti. Dha. Ge. Na. Dha.
Ti. Dha. Ge. Dhin. Na. Gi. Na. Ta.
Ta. Ti. Ta. Ke. Na. Ta. Ti. Ta. Ge.
Tin. Na. Ki. Na. Dha. Ti. Dha. Ti.“
(„jazyk“ hudebníka – hráče
na tabla)

▶ <http://www.rvp.cz/clanek/2857>

Vybíráme z blogů – Minulost v čase přítomném

autor: Štěpánka Švejdvová

Návštěva Britského muzea se vyplatí. **Britské muzeum** patří mezi největší a nejvýznamnější muzea světa. Máme velké štěstí, že se můžeme s poklady, které opatruje a uchovává pro budoucí generace, seznámit prostřednictvím jeho oficiálních stránek. Javier Marías v knize *Srdce tak bílé* píše: „*Všechno je minulost, i to, co se právě děje.*“ Současnost je velice uspěchaná, všichni jsme zavaleni povinnostmi, čas plyne neskutečně rychle

a vše se okamžitě stává historií. Cením si proto každé volné chvíle a moc ráda se virtuálně chodím do tohoto muzea kochat a věřím, že i Vy si najdete chvilku a ponoříte se na chvilku do minulosti. Na stránkách muzea nalezneme ohromné množství informací, obrázků, fotografií a odkazů. Podrobné a individuální zkoumání nechám samozřejmě na Vás, ale zmíním se tu o svých oblíbených místech:

▶ celý článek na:

<http://blog.rvp.cz/studovna/prispevky/minulost-v-case-pritomnem.html>

Creative Commons – tak se šíří DUMy

Autor: Ondřej Neumajer

Od poloviny dubna 2008 jsou všechny Digitální učební materiály na Metodickém portálu dostupné pod licencí Creative Commons, která je v souladu s českou legislativou.

Jak jsme již dříve informovali, Výzkumný ústav pedagogický se rozhodl podpořit vznik komplexní české verze Creative Commons. A výsledek se dostavil. V polovině dubna 2009 byla zveřejněna oficiální česká verze Creative Commons, licence, pod níž mohou autoři publikovat své Digitální učební materiály (DUM). Metodický portál je jedním z prvních webů na českém internetu, kde se můžeme s touto licencí oficiálně setkat.

▶ Digitální učební materiály jsou konkrétně dostupné pod licencí Creative Commons Uveďte autora-Neužívejte dílo komerčně-Zachovejte licenci 3.0 Česko, kterou symbolizuje tato ikonka:

DUMy je tedy možné:

- Šířit – kopírovat, distribuovat a sdělovat veřejnosti,
 - Upravovat – pozměňovat, doplňovat, využívat celé nebo částečně v jiných dílech,
- a to za těchto podmínek:
- Uvést autora – povinnost uvést údaje o autorovi a tomto díle způsobem, který stanovil autor nebo poskytovatel licence (ne však tak, aby vznikl dojem, že podporují vás nebo způsob, jakým dílo užíváte).
 - Neužít dílo komerčně – toto dílo nesmí být využito pro komerční účely.
 - Zachovat licenci – pokud bude toto dílo jakkoliv upraveno nebo použito v jiném díle, je povinnost výsledek práce šířit pod stejnou nebo slučitelnou licenci.

Jsme přesvědčeni, že používání této licence, která je v souladu s českou legislativou, je pro pedagogickou veřejnost jedna z nejlepších zpráv tohoto roku. Význam tohoto počínu se plně ukáže teprve s postupující digitalizací vzdělávacího prostředí a vlastně i samotných škol.

Metodický portál na cestách

Jedním z úkolů týmu projektu Metodika II je seznamovat odbornou veřejnost s Metodickým portálem. Převáděno do měřitelných cílů: za tři roky bychom měli na akcích pro odbornou veřejnost představit portál 6000 pedagogů.

A jak se nám dařilo v prvním čtvrtletí?

Zúčastnili jsme se patnácti seminářů (převážně organizovaných agenturou NAEP a Národním institutem dalšího vzdělávání), při nichž jsme portál představili 296 účastníkům. Naši regionální koordinátoři připravili prezentace na 26 školách po celé republice, na nichž s portálem seznámili dalších 193 pedagogů. A při vlastních lektorských činnostech či setkáních ve vzdělávacích institucích předvedli možnosti portálu dalším 411 lidem. Během tří měsíců jsme tedy přímo oslovili 900 lidí, z nichž dvě třetiny jsou učitelé mateřských, základních a středních škol. Zbývající třetinu tvoří vzdělavatelé a pracovníci školských a krajských úřadů.

Ale důležitější než čísla je fakt, že mnozí z těch, kterým portál představíme, se skutečně stanou nejen návštěvníky portálu, ale i jeho registrovanými uživateli. A to je hlavní cíl našich setkání: ukázat, že Metodický portál je místem, na které stojí za to se vracet.

Nad Prorodinným balíčkem s Asociací předškolní výchovy

Autor: Jaroslava Štefflová

Podkladem pro paragrafové znění zákona, který by měl nastavit pravidla pro pomoc rodinám pečujícím o děti do sedmi let, je Prorodinný balíček, který ministerstvo práce a sociálních věcí představilo v listopadu minulého roku. Že odborníci z oblasti předškolní výchovy k němu mají řadu výhrad, není žádným tajemstvím. Bohužel, nikdo ze zainteresovaných se jich na ně neptá. Nad „balíčkem“ jsme hovořili s představitelkami Asociace předškolní výchovy (APV) – předsedkyní Evou Opravilovou (katedra primární pedagogiky PedF UK v Praze), místopředsedkyněmi Ludmilou Šprachtovou (MŠ Sokolovská 182, Praha 8), Jaroslavou Cardovou (dlouholetá pracovníce Pedagogického centra Praha) a Janou Kropáčkovou (katedra primární pedagogiky PedF UK v Praze). „Nebudeme mluvit do takových návrhů MPSV, jako je tzv. hlídání po sousedsku, ostatně ani nám to nenáleží,“ shodly se přítomné.

▶ celý článek na:
<http://www.rvp.cz/clanek/3071>

Za kamarády do Evropy

Autor: Miroslava Strakatá

Charakteristika integrovaného bloku: Autorka představuje integrovaný blok „Za kamarády do Evropy“, který byl realizovaný v rámci projektu Comenius, kdy se děti seznamovaly s partnerskými zeměmi a jejich zvyky.

Očekávané výstupy:

- znát základní údaje o České republice
- umět se orientovat na mapě – základní orientace
- znát základní informace o partnerských zemích
- uvědomovat si odlišnost zemí, národů, zvyklostí

Organizace řízení učební

činnosti: frontální, skupinová, individuální

Organizace prostorová: školní třída, školní zahrada

Organizace časová: 3 týdny
Věková skupina: 3 – 6 let

Popis činnosti

Učitelka si s dětmi vypráví, kde byla ona o letních prázdninách – hodně cestovala po České republice – ukázky fotografií, pohlednic, prohlížení obrazových encyklopedií ČR.

▶ celý článek na:
<http://www.rvp.cz/clanek/3070>

Jak vhodně využít projektovou metodu při přípravě školy v přírodě

Autor: Martina Kupcová

Charakteristika integrovaného bloku: Příspěvek představuje využití projektové metody při přípravě školy v přírodě. Plánování celého projektu se opírá o téma, které nabízí dětem seznámení s novým prostředím a získání neobvyklých prožitků ze společného života se zvířaty, především s koňmi.

Očekávané výstupy:

- znát základní údaje o České republice
- odloučit se na krátkou dobu od rodičů
- pomáhat pečovat o okolní životní prostředí
- zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony
- poznat prostředí zvířat, získat konkrétní poznatky o zvířatech
- vyjadřovat svou fantazii, představivost v tvořivých činnostech
- umět reagovat na pokyny
- spolupracovat s ostatními
- vnímat svět zvířat a vědět, jak se k nim chovat
- smyslově vnímat
- zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci
- dodržovat pravidla her a činností

Organizace řízení učební činnosti: skupinová

Organizace prostorová: škola v přírodě

Organizace časová: 1 týden

Věková skupina: 5 – 6 let

▶ celý článek na:
<http://www.rvp.cz/clanek/3079>

Kde zvířátka přezimují

Autor: Dana Moravcová

Charakteristika integrovaného bloku: Děti se prostřednictvím pohádky seznamují s pohádkovými postavami a živočichy.

Očekávané výstupy:

- sledovat příběh
- porozumět slyšenému
- sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech
- poznat a vymyslet jednoduchá antonyma
- vyjadřovat samostatně a smyslně myšlenky, nápady, úsudky

▶ celý článek na:
<http://www.rvp.cz/clanek/3083>

Jak přiblížit „kompetence“... aneb Kompetentní skřítkové

Autor: Pavel Lutner

Jak přiblížit „kompetence“

Tento příspěvek se zaměří na „kompetence“. Je velmi důležité se v kompetencích nejenom dobře vyznat a dobře volenými strategiemi je naplňovat, v tento okamžik (2009) je navíc také potřeba umět „kompetence“ dobře vysvětlit a „popularizovat“. Musíme umět vysvětlit, „o co jde“ - nejen rodičům, dětem, ale i veřejnosti jako takové.

„Kompetentní skřítkové“

- ukázka motivačního textu

Tento text může být vyvěšen ve třídě, doplněn o dětské ilustrace jednotlivých skřítků.

Milé děti, vážení rodiče.

Ve třídě máme skřítky! Ano. Ale nebojte, jsou to hodní skřítkové. Budou s námi a stále nám budou pomáhat ve všem, co děláme. Rád bych vám je představil... Pěkně pohádkově...

▶ celý článek na:

<http://www.rvp.cz/clanek/3073>

Učíme se s pohádkou – Červená Karkulka

Autor: Bohumila Hnízdičková

Příspěvek nabízí možnost, jak prožít „pohádkový den“ v první třídě. Úkoly jsou voleny tak, aby bylo možné zařadit tento den během druhého pololetí.

Postup

Motivace - na tabuli připevníme (nebo namalujeme) obrázek z pohádky Červená Karkulka (dětí ji většinou dobře znají) a obrázky sedmi květín; žáci obrázky nevidí.

Žákům dáme hádanku: Hádejte, s jakou pohádkou prožijeme dnešní den? (pohádka má v názvu barvu). Po uhodnutí názvu pohádky ukážeme žákům obrázky a motivujeme je pro další činnost.

Vypravujeme nebo čteme dětem pohádku (používám zkrácený zápis - viz Příloha č. 1).

▶ celý článek na:

<http://www.rvp.cz/clanek/3075>

Zkušenosti z projektu Partnerství škol

Autor: Petra Boháčková

Projekty Partnerství škol nabízejí v rámci programu Comenius (v ČR administruje Národní agentura pro evropské vzdělávací programy) učitelům a žákům z různých států možnost spolupracovat na tématu, které je zajímavé. Žáci a učitelé se přímo setkávají, nespolupracují tedy jen prostřednictvím internetu jako při eTwinning. Navíc je možné na aktivitu Comenius získat finanční příspěvek, což u aktivit eTwinning možné není.

Více o eTwinningu najdete například na www.etwinning.cz

▶ celý článek na:

<http://www.rvp.cz/clanek/3087>

James Bond je zpět

Autor: Zdeněk Sotolář

Cíl a motivace

Cílem této lekce je rozvíjet u žáků dovednost rozpoznávat hodnotící prvky v mediálním sdělení a odhadovat autorský záměr sdělení. Motivačně jsem zvolil text, který je žákům blízký (zpráva o nově vycházející bondovce, navíc zdrojem je právě internetová podoba novin). Jako evokaci jsem na začátku hodiny položil jednoduchou otázku: „Co vám říká číslo 007?“

Popis lekce

Žáci pracují se čtyřmi variantami zprávy (Příloha 1 a Příloha 2).

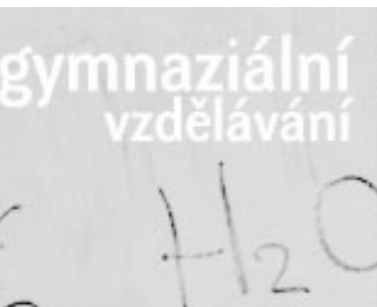
Plní postupně tyto úkoly:

1. Vyhledej v textu hodnotící prvky a roztríd je do T-grafu na „kladné“ a „záporné“.
2. Vypiš přívlastky neutrální (např. dobrodružný příběh, nový příběh).
3. Roztríd hodnotící prvky po jazykové stránce na přívlastky, ironie a ustálená slovní spojení).
4. Pojmenuj autorské postoje a záměry jednotlivých textů.

▶ celý článek na:

<http://www.rvp.cz/clanek/3084>

Státy, státy, hýbejte se! Aneb regionální geografie trochu jinak.

Autor: Martin Kovář

Princip hry Státy, státy, hýbejte se! je velice jednoduchý a lze jej různě obměňovat. Celou metodu lze rozdělit do několika fází:

Zadání státu. Vyučující každému žákovi přidělí stát z požadované oblasti, přičemž úkolem je doplnit ke každému státu (např. za domácí úkol nebo s použitím encyklopedické příručky) požadované informace (viz příloha č. 1). Vyučující může žákům rozdat i kartičky, kde už veškeré požadované informace jsou (viz příloha č. 2).

Žáci doplní požadované informace (rozdává-li učitel vyplněné kartičky, není tato část zapotřebí) a vyučující je následně zkontroluje z hlediska správnosti.

Realizace. Vyučující vybere 7 - 12 žáků (větší množství není vhodné z hlediska fixace požadovaného učiva) a nechá je seřadit podle libovolného kritéria z mustru...

▶ celý článek na:
<http://www.rvp.cz/clanek/3060>

Jak si vyrobit sluneční článek

Autor: Jana Toušková

Vzdělávací projekt Talnet nabízí přírodovědné aktivity šité na míru nadaným a zvědavým žákům ve věku 13 - 19 let, a rozšiřuje tak nabídku vzdělávání pro tuto skupinu dětí. Hlavními vzdělávacími příležitostmi, které Talnet nabízí, jsou především online kurzy na různá přírodovědná témata a exkurze s online přípravou.

V rámci kurzu Moderní fyzika si účastníci mohli pod odborným dohledem sami vyrobit sluneční článek. Nabízíme vám své zkušenosti, protože si myslíme, že

by bylo možné a přínosné využít tuto aktivitu i v hodinách fyziky. K tomu, aby učitel tímto způsobem obohatil výuku fyziky, stačí pořídit si stavebnici Man Solar, kterou je možné jednoduše objednat přes internet.

Co to vlastně takový sluneční článek je? Je to zařízení, které slouží k přeměně energie slunečního záření v energii elektrickou.

▶ celý článek na:
<http://www.rvp.cz/clanek/3077>

Jak na geologickou vycházku – tentokrát do Prokopského údolí

Autor: Petr Hopfinger

Cíle: na konkrétním příkladu analyzovat dlouhodobý vývoj povrchu a tvarů mikroregionu; postihnout činitele, které jej utvářely a utvářejí, a zhodnotit proměny využití člověkem

Motivační úvod: Ocitneš se na pokraji údolí Prokopského, zajisté jednoho z nejutěšenějších zákoutí v okolí Prahy. Z kyprého temnějšího zelena vyčnívá tu a tam hnědá, žlutá nebo šedá skalní stráž, vcelku jest úbočí jako zeleným kobercem pokryto.

▶ celý článek na:
<http://www.rvp.cz/clanek/2855>

Halové jevy – téma pro nadané žáky

Autor: Petr Pišoft

V rámci kurzu Meteorologie projektu Talnet se věnujeme vybraným tématům fyziky atmosféry, mezi něž patří i základy atmosférické optiky. Při práci s žáky předpokládáme elementární znalosti popisu (elektromagnetického) vlnění, rozkladu, odrazu a ohybu světla. Sluneční záření není jen hlavním energetickým zdrojem pro Zemi, ale též původcem celé řady zajímavých optických jevů, s kterými se běžně setkáváme. V tomto článku se budeme zabývat halovými jevy a možnostmi, jak přiblížit toto téma nadaným žákům i v hodinách fyziky.

Trocha teorie

Ačkoli se žáci většinou s pojmem halových jevů při výuce fyziky neselekali, patří toto téma k oblíbeným.

▶ celý článek na:
<http://www.rvp.cz/clanek/3080>

digitální učební materiály

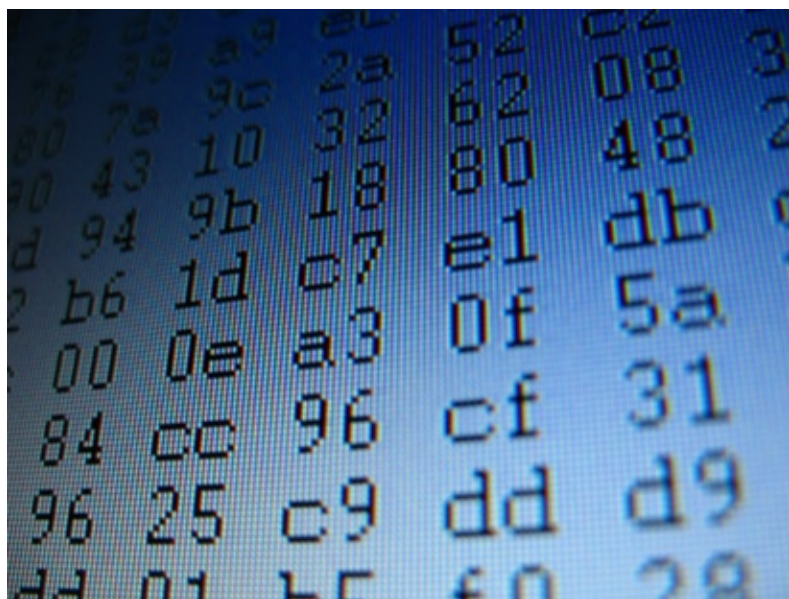

Putování po neznámé zemi

Autor: Jaroslava Hrnčárková

Pracovní list k celodenní projektové výuce pro 5. třídu na téma Egypt. Žáci si v něm zopakují učivo z českého jazyka a matematiky a procvičí si čtení s porozuměním. Součástí je práce na internetu a s encyklopediemi. Obsahuje námět na hodinu Vv.

▶ celý článek na:
<http://dum.rvp.cz/materialy/putovani-po-nezname-zemi.html>

Monsters

Autor: Magdalena Málková

Soubor pěti listů na téma Monsters (popis částí lidského těla, opakování barev a přivlastňovacích zájmen his/her, vytváření množného čísla). Pro 4. – 5. ročník ZŠ – žáci čtou texty, odpovídají na otázky, luští křížovku a osmisměrku, vybarvují a kreslí obrázky podle zadání, popisují příšerky.

▶ celý článek na:
<http://dum.rvp.cz/materialy/monsters.html>

<http://dum.rvp.cz>

Velká čísla

Autor: Lubomír Šára

Pracovní listy pro zavedení oboru přirozených čísel do milionu a přes milion. Obsahují zápis čísel, rozklady čísel v desítkové soustavě, čísla před a za, číselné řady. Žák může pracovat přímo na počítači. Pro kontrolu správnosti se políčko zabarví zeleně. Všechny pracovní listy můžeme také vytisknout a žákům předložit k doplnění.

▶ celý článek na:
<http://dum.rvp.cz/materialy/velka-cisla.html>

Jak Honza chytře porazil draka

Autor: Zdeněk Sotolář

Aktivita na rozvoj čtenářské gramotnosti. Žáci pracují s výchozím textem, vyhledávají a analyzují, srovnávají a hodnotí. Opakují si znaky pohádek a všímají si jazykových prostředků (ironie). Je možné použít v kterémkoliv ročníku pro samostatnou nebo skupinovou práci.

▶ celý článek na:
<http://dum.rvp.cz/materialy/jak-honza-chytře-porazil-draka.html>

Newsletter informuje o aktualitách Metodického portálu RVP.CZ

Newsletter RVP.CZ vydává VÚP v Praze,
Novodvorská 1010/14; 142 01 Praha 4
tel.: 261 341 454-5; fax: 261 341 480

www.vuppraha.cz, www.rvp.cz

Grafická úprava: Tereza Králová

Foto © René Jakl, Stock.xchng

ISSN: 1802-4785